

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem,
ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

6. Idem uberius ostenditur ex Epistola Hilarij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

hoc est prædestinatione secundum præscientiam texuerunt. Audi hæc de re differentem Prosperum disertissime verbis causam interpolatæ Christi gratiæ in detestationem illius propositi detorquentem: In istam vero raris gratiæ prædicationem si quæ in contradictione offenduntur, cum prius meliora sentirent, ideo se vel maxime contulerunt, quia si profiterentur ab ea omnia bona merita præueniri, & ab ipsa ut possint esse donari; necessitate condente Veni secundum propositum & consilium voluntatis suæ occulto iudicio & opere manifesto aliud vas condere in honorem, aliud in contumeliam &c. De quo velut omnium absurdorum extremo, continuo subiicit: Sed refugium illud fateri, divinoque asseribere operi sanctorum merita reformidant, nempe quasi ex illo peculiari Dei certum electorum numerum prædestinantis proposito damnarent. De hoc enim continuo supra commemoratam iterat Massiliensium querimoniam: Nec acquiescunt prædestinatum electorum numerum nec augeri posse nec minui, nempe per illam divinæ constitutionis immobilitatem, quæ, ut supra dixerat, humanas præuenit voluntates. Neque causam tacet: ne scilicet, superflua sit industria ac laboris indiciis, cuius studium CESSANTE ELE-

CTIONE frustrandum sit. Sed audi & aliud ejusdem Prosperii ex alia Epistola luculentissimum testimonium, quam ad Ruffinum scripsit: Ab hac enim, inquit, confessione gratiæ DEI, IDEO quidam resiliunt, ne eam eam ralem confessionem qualis divino eloquio prædicatur & qualis opere sua potestatis agnoscitur, ETIAM hoc necesse habeant consistere, quod ex omni numero hominum per sæcula cuncta natorum certus apud Deum DEFINITVSQUE sit numerus PRÆDESTINATI in vitam æternam populi, & SECUNDVM PROPOSITVM DEI VOCANTIS ELECTI. Quod quidem iam impium est negare quam ipsi gratiæ contraire. Ecce quomodo gratiam fugiunt, ne in illud prædestinantis propositum incidant, non vero propositum vitant ne gratiam fateantur. Ex quibus omnibus solius Prosperii disertissimis testimonijs luce meridiana clarius factum puto, solum illud discretivum hominum divinæ voluntatis propositum Massilienses exhoruisse: quod cum ex illa gratiæ & vocationis efficacia quam prædicabat Augustinus necessario viderent sequi, consequenter gratiam illam & vocationem propositi executricem aliâ indifferente subtilitâ adulterare compulsi sunt.

Idem uberius ostenditur ex Epistola Hilarij.

CAPVT SEXTVM.

Sed jam uberius ostendamus ex Epistola Hilarij non alia de causa Massilienses in illum errorem suum de gratiæ & merito fidei incidisse, quam quod non ferrent illud quasi fatale propositum Dei ex quo juxta Divi Augustini sententiam unus præ alio credendi & perfeverandi voluntatem accipit, ut hic non ille à perditionis massa discernatur. Ecce in ipso item exordio lapidem offensivæ dilucidis verbis expositum: Hæc sunt quæ Massilia, vel alijs etiam locis in Gallia ventitantur. Novum & inutile esse prædicationi quod quidam SECUNDVM PROPOSITVM ELIGENDI dicuntur, ut id nec arripere valeant nec tenere (perseverando scilicet) nisi credendi voluntate donatâ. Et iterum paulo inferius, quid potissimum fugerent & horrerent indicat: Nec ad INCERTVM VOLUNTATIS DEI deduci se patiuntur, ubi eis quantum vitant ad obtinendam vel amittendam evidens est qualescunque initium voluntatis: propter quod videlicet (ut paucis interjectis explicant) ad exhortationem corripientis exortum tanquam propter causam, vel rejiciatur alius, vel alius assumatur. Hoc enim qualescunque initium humanæ voluntatis idcirco à Massiliensibus excogitatum fuit, ut per illud ratio daretur aliqua ex parte hominis, electorum & rectorum à Deo: atque ita horrorem illum tollerent quo genus humanum illo occulto prædestinationis iudicio quasi in duas partes electorum & rectorum divisum esse videbatur, nullo casu in æternum sibi invicem permiscen-

das. Hoc est enim quod subnectendo dicunt: atque ita non opus esse PARTES CONSTITVI, quibus nec adiungendum sit aliquid nec detrahendum. Et manifestum in initio Epistolæ: Si autem, aiunt, datur vel ralem voluntatem omnibus remansisse, quæ vel contemere quis valeat vel obedire, de compendio putant rationem reddi electorum vel rectorum, in eo quod unicuique meritum præ sua voluntatis adiungitur. Ecce non alia de causa excogitatum est meritum fidei nisi ut austeritatem illius propositi fugiant, quo ut Prosper exprimit eligendorum & rectorum dicitur facta discretio. Hinc & illa Massiliensium verba adversus istam immutabilem certorum hominum discretionem oblectantium: Nam si sic prædestinati sunt, inquit, ad utramque partem, ut de alijs ad alios nullo possit accedere, quo pertinet tanta extrinsecus correctionis instantia? Cum videlicet ut eorum sententiam Prosper clarius exprimit, quoquo modo se egerint sive non consenserint correctioni sive consenserint, non possit aliud erga eos, quam Deus DEFINIVIT accidere. Hinc & illa solemnis contra definitum divinitus prædestinatorum numerum obtrectatio quam & Hilarius ibidem refert: Inde est, inquit, quod & illud pariter non accipiunt, quod eligendorum rectorumque esse definitum numerum velint. Quem electorum seu eligendorum definitum numerum cum Augustinus frequenter docuisset eos omnes esse ac solos quos Deus vellet salvos fieri, ipsi ex adverso ut illam erga certos tantum conferendâ salutis

voluntatem everterent pervicacissime contenderunt, falsam esse Augustini Sententiam, eo quod Deus non nisi omnes homines salvos fieri velit, & non eos tantum qui ad sanctorum numerum pertinebant; sed omnes omnino ut nullus habeatur exceptus. Sed nullo fortassis iudicio elucet manifestius, quantopere illam hominum discretionem ad occultum illud divinæ constitutionis propositum revocare trepidaverint, quam ex illa absurditate, in quam cæcâ prædestinationis fugâ præcipitati sunt, dum causam salutis atque discretionis parvulorum in illa ætate morientium invenire moliantur. Cum enim illud propositum Dei per qualemcunque bonæ voluntatis motum ab homine proflientem, in adultis facile evertent, maluerunt etiam in parvulis qualiacunque merita sub conditione futura quæ, ut Prosper ait, non sint futura confingere, ut novo absurditatis genere & non agenda essent præcisa, & præcisa non acta; quam Dei discernentis propositum atque unum pro suo beneplacito aliumentis, alterum relinquendis admittere. Parvulorum autem causam, ait Hilarius, ad exemplum maiorum non parvum adferri. Quod vero in exemplo parvulorum nihil nisi illud occultum Dei iudicium horruerint, tradit Prosper clarius: Cumque inter hæc innumerabilium illius multitudo obicitur parvulorum qui &c. non sine DEI IUDICIO discernuntur. Nimirum Augustinus discretionis

In Epist. ad Aug.

Lib. 1. cit. c. 14.

atque electionis causam statuebat iudicium Dei, illi ut istud fugerent, quibuscumque committis meritis ELECTIONEM DEI subiecerant. Quæ sententia cum ita esset absurda, ut eam omnis sensus humanus, inquit Augustinus, quantulacunque ratione subnixus, maximeque Christianus exberret, Faustus Episcopus Regiensis Semi-Pelagianorum, & prædestinationis hostium non postremus, fūco quodam eloquentiæ maluit quæstionis obscuritatem exaggerare, quam in parvulorum discretionem ullum Dei propositum confiteri. Nam cum sibi quæstionem Catholicorum objecisset: Si non est prædestinatio, cur in parvulis alij baptizantur, alij sine baptismi sanctificatione rapiuntur? Unde quàm præclare sese à persequentium laqueo expediat: Serpentina, inquit, fraudis est ad tenebras cavernas velicâ luce transfugere. Item: Quid rationis est ut interrogare velis occulta, cum sollicitudini tuæ plenissime videas respondere manifesta. Quid utilitatis est certa omittere & incerta consulere, de quibus nihil invenis Catholica lectione conscriptum? Non intelligas quod in veritatis iniuriam persecutaris, quicquid veritatis scire te noluit. Nempe inimicus divini propositi, cui veritas orthodoxa discretionem illam tribuit, satius putavit ignorantiam, & nescio quas quæstionis tenebras fingere, quam cum Catholicis rei apertissimæ certissimæque subscribere.

Lib. de heres. Pelag. c. 13.

Lib. 1. de prædest. c. 14.

Idem ostenditur ex scriptis Fausti.

CAPVT SEPTIMVM.

ET quia in hujus Fausti mentionem incidimus, omnium quos quidem sciam Semi-Pelagianorum strenuissimi calidissimique, operæ pretium est ex ejus opere, quod de gratia & libero arbitrio scripsit eundem proflus fuisse scopum ejus & scopulum demonstrare. Nam quamvis tota illa lucubratio eò tendere videatur, ne sola gratia, sed simul humanus labor atque devotio salutem hominum credatur operari, hoc ipsum tamen non alia de causa demonstratum voluit nisi ut Catholicum dogma de prædestinatione ex qua gratia illa fluit, & de reprobatione subverteret. Sic enim totum illud discretionis mysterium quod Catholica Ecclesia veneratur, non ab occulta Dei discernentis, prædestinantis, eligentis voluntate atque proposito, qui per gratiam suam discretos facit, sed ab humana fide, devotione ac labore suspenditur. Illum esse ipsissimum Fausti scopum sexcentis ex locis perspicue patet. Et ne procul probatio petatur, ecce locus quem produximus, hoc evidenter probat. Nam cum fuse ostendisset, ne de sola gratia otiose speraremus, & ne quem lateret, cui dogmati subruendo illam adhibuisset machinam, sic advertantis quasi hæretici reverà tamen Catholici objectionem sibi opponit: Sed dicis; Si præ-

destinatio non est, cur in parvulis alij baptizantur, alij sine baptismi sanctificatione moriuntur? Quid aliud indicat nisi illam se prædestinationem, cui ista parvulorum discretio ab Augustino & Ecclesia tribui solet, præcedenti disputatione quassasse? Neque enim de mala aliqua perverfaque prædestinationis intelligentia queritur, sed quanto potest disputandi conatu, hoc agit ut prædestinationem nullam penitus esse ex Deo, sed totam discretionem ex humana pendere voluntate persuadeat. Vis aliud evidentius? In operis illius exordio postquam verbotenus Pelagij dogmatibus renunciaffet, statim illud aggreditur quod quidam ad vitam præordinati sunt alijs ad mortem deputatis: Qui unum, inquit, in origine perditum, alterum in prædestinatione affirmat electum, vide quo improbâ persuasionem decimet. Quasi vero non esset illud certissimum Augustinianæ & Apostolicæ doctrinæ caput. Quod ut eradat penitus, generalem gratiam naturæ atque doctrinæ omnibus communem toto libro statuit, ut videlicet sicut passim loquitur, Gentilitatis malum & absconditum decretum fatale delectur. Unde paulo post cum pluribus, (quasi hoc esset controversum) libertatem arbitrij non perijisse docuisset, ad scopum quo per astructam illam libertatē collimabat rediēs: Vides, inquit, quod

Lib. 1. c. 4.

Ibid.